

Kb. 90 egyetemista jelentkezett az idén népművelési gyakorlatra. Szegedről bölcsészek, TTK-sok, jogászok, főiskolások, Hódmezővásárhelyről mezőgazdászok, Budapestről műszaki egyetemisták. Bács Kiskun-, Békés- és Csongrád-megye kisebb városaiba és falvaiba osztottak be bennünket. A "csapatösszeállítás" különböző szakosok szerint történt. Tíz nap alatt kialakult bennünk egyfajta kép /helyes - helytelen?/. Iskolák, óvodák, kulturházak, TSZ-központok, üzemek, orvosi rendelők munkáját néztük meg, Igyekeztünk az idő rövidege ellenére is minél több emberrel beszélgetni.

Szerncsém volt - kis faluba kerültem. Maradt időm a kérdezgetésre. Ezekből a fél-egyórából raktam össze a mozaikokat, s a mozaikkövecskék mellé a kérdőjeleket.

- + -

Székkutas: Orosháza és Hódmezővásárhely közti falu. 3870 lakos⁺, 2/3 része külterületen él. A faluban víz, villany, kiépített utak, járdák és gombamód szaporodó új házak. OTP-kölcsönnel 20 új lakás épül évente. Három TSZ van - megalakulásuk óta nem zártak deficittal.

A külterületen egymástól távol álló tanyák. Sok a lakatlan. Utról eső után alig lehet beszélni. Földes házak. Óriási a falu és a tanya közti életszínvonal-különbség. A kint élő fiatalok addig maradnak, amíg nem tudnak házat építeni bent a faluban.

A TSZ-ek jól fizetnek, a tagok a legtöbb helyen még disznót is hizlalnak otthon.

DE: Az 1970-es népszámlálás 1000 emberrel kevesebbet mutat, mint az 1960-as. ???

- + -

+1970-es népszámlálás

Gépállomás. KISz-gyűlés.

Működik az üzemben egy tanműhely, ahol az ipari tanulók a gyakorlatukat végzik.

DE:

"Nincsenek megfelelő munkagépek."

"Tipusmunkát, szériamunkát végeztetnek velünk, nem csináltunk még a szakmunkásvizsga követelményeinek megfelelő munkát."

"Szakmai tárgyakból buknak meg harmadévesek."

"Láttam én ezt már elsős koromban, át is mentem Hódmezővásárhelyre."

"Ha oda átjárunk, késő este kerülünk haza, nem tudunk tanulni a fáradtságtól."

Visszajöttök ide dolgozni, ha végeztetek?- "Alig hiszem."

Felmerül a kérdés: ha nem tud a Gépállomás megfelelő tanműhelyt biztosítani a tanulóknak, akkor hogyan vállalhatták a gyerekek oktatását???

- + -

Kulturház

1961-ben adták át, impozáns épület, színházterem, klubszobák, könyvtár /külön könyvtárossal/, presszó. Az igazgató hozzáértő, lelkiismeretes.

- Ki jár rendszeresen a klubba?

- Fiatalok és nyugdíjasok.

- Ki kölcsönöz a könyvtárból?

- A fiatalok, amíg iskolába járnak, meg az idősek.

- Milyen klubok, szakkörök működnek?

- Ifjúsági klub, nyugdíjasok klubja, honismereti szakkör /általános iskolásoknak/, műszaki szakkör /14-16 éveseknek/, képzőművészeti szakkör /főként iskolások és néhány felnőtt/, himző szakkör /elhozzák hetente egyszer az asszonyok a himzést és itt csinálják/.

- ÉS A HUSZEGYNÉHÁNYTÓL - HATVAN ÉVESEK???

- Moziba el-eljönnek, de inkább TV-t néznek esténként. Ha operett van, az telt ház, a drámáknál már sok az üres hely. A szakkörök? Beindul egy-egy új szakkör, akkor még van jelentkező, aztán 2-3 hónap múlva ráúnnak.

- + -

Beszélgettem az ifjusági klub tagjaival /15-21 évesek/.

"15-20-an vagyunk. Nézd meg a programot, szellemi vetélkedők, zenehallgatás, beszélgetések, viták, kirándulás."

"Irodalmi színpadot akarunk csinálni. Lehet, hogy nem lesz valami magas színvonal, de megpróbáljuk, és talán összejön a banda."

- Ki dolgozik közületek Székkutason?

"A legtöbben átjárunk Vásárhelyre."

"Mondtam édesenyémnek, hogy én inkább utazom naponta, de emberek között akarok lenni."

"Nincs itt semmi...talán ha ez a klub sikerül?"

- + -

-A pedagógusok bekapcsolódnak a kulturházi munkába?

- Nem vállalnak szakkörvezetést, távolról nézik csak a munkát. Nagyon kevés rendezvényre jönnek el. Jó példa: értelmiségi klubot akarunk csinálni, hamvába holt.

- DE miért alakulnak ki ilyen távolságok??? Miért nem kapcsolják össze a pedagógusok erős szálakkal az iskolát és a kulturházat? A gyerekeknek lenne jó! És ismét csak kérdőjel következik a miért után.

Berkóczy Éva